

Piotr Grzegorczyk

Edward Woroniecki (1886-1960)

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 53/3, 128

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PIOTR GRZEGORCZYK

EDWARD WORONIECKI

(1886—1960)

Edward Woroniecki był literatem, tłumaczem, historykiem sztuki, krytykiem — i tylko sporadycznie zajmował się polonistyką. Urodzony w Kijowie, gdzie ukończył gimnazjum, studiował w Uniwersytecie Jagiellońskim, uzyskując doktorat w 1911 roku. Mieszkał następnie dwadzieścia lat za granicą, głównie we Francji i Szwajcarii, i pisywał liczne korespondencje do dzienników i czasopism polskich, a współpracował także z prasą francuską i szwajcarską, zamieszczając kilkadziesiąt artykułów o Polsce, jej sztuce i literaturze, szerząc zwłaszcza znajomość plastyki polskiej wśród obcych i pracując w różnych towarzystwach zbliżenia kulturalnego. Tę pożyteczną aktywność kulturalną uwieńczyła francuska Legia Honorowa (1927), a następnie order Polonia Restituta (1928).

Po ostatniej wojnie wykładał przez dwanaście lat historię literatury polskiej, jako docent, w Uniwersytecie Lwowskim. W roku 1958 powrócił do Warszawy, gdzie zmarł 2 lutego 1960.

W jego spuściznie literackiej pozostał tomik młodzieńczych wierszy, wydany w Kijowie, pt. *Frustra*, oraz trzy powieści, z których pierwsza, *Wały graniczne* (1921), wydana osobno, spotkała się z pozytywną oceną poważnej krytyki; druga, *W czadach miłości*, ukazała się tylko w odcinkach „Kuriera Poznańskiego”; trzecia, *Początek drogi*, pozostała w rękopisie. Na wydawcę czeka też zbiór artykułów *Kartki krytyczne* oraz seria sylwetek — *Les artistes polonais à Paris*. Z rzeczy drukowanych zainteresować mogą szkice: *Stanisław Trembecki jako słowianofil* („Biblioteka Warszawska”, 1913), *X. prymas J. P. Woronicz i jego słowianofilstwo* („Przegląd Historyczny”, 1913). Trzeci szkic z tego cyklu, *Brodziński jako słowianofil*, pozostał w rękopisie. W latach ostatnich pracował nad odnalezionym przez siebie we Lwowie (w zbiorach Biblioteki Baworowskich) olbrzymim rękopisem słownika Alojzego Osińskiego (1770—1842) *Bogactwa mowy polskiej*, o którym ogłosił kilka artykułów w „Poradniku Językowym” i zapowiadał dłuższą rozprawę.

Po powrocie do kraju Edward Woroniecki włączył się do prac Oddziału Warszawskiego Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza.